

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยเรื่อง การศึกษาประสิทธิภาพการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของของพระภิกษุสามเณร ในสังกัดวัดพระพุทธบาท ราชวรมหาวิหาร อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอ 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ประสิทธิภาพการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระภิกษุสามเณรในสังกัดวัดพระพุทธบาท ราชวรมหาวิหาร อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี

1. ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ประสิทธิภาพการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระภิกษุสามเณร แยกตามองค์ประกอบและในภาพรวมทั้ง 8 ด้านของประสิทธิภาพการสอน
3. ปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระภิกษุสามเณร ในสังกัดวัดพระพุทธบาท ราชวรมหาวิหาร อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิภาพการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระภิกษุสามเณร ในสังกัดวัดพระพุทธบาท ราชวรมหาวิหาร อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี จำแนกตามความคิดเห็นของครู และนักเรียน

1. เปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิภาพการสอนของพระภิกษุสามเณร จำแนกตามความคิดเห็นของครูและนักเรียน แยกตามองค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอน
2. เปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิภาพการสอนของพระภิกษุสามเณร จำแนกตามความคิดเห็นของครูและนักเรียน ในภาพรวมทั้ง 8 ด้าน

ตอนที่ 1 ประสิทธิภาพการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระภิกษุสามเณรในสังกัด
วัดพระพุทธบาท ราชวรมหาวิหาร อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี

1. ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ สถานภาพ และระดับการศึกษา
ของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏดังตาราง 6

ตาราง 6 ความถี่และร้อยละของข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	ความถี่	คิดเป็นร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	181	32.10
หญิง	382	67.90
2. สถานภาพ		
ครู	190	33.70
นักเรียน	373	66.30
3. ระดับ/วุฒิการศึกษา		
ประถมศึกษา	73	13.00
มัธยมศึกษา	300	53.30
ปริญญาตรี	177	31.40
ปริญญาโท	13	02.30

จากตาราง 6 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 382 คิดเป็น
ร้อยละ 67.90 มีสถานภาพส่วนใหญ่เป็นนักเรียน จำนวน 373 คน คิดเป็นร้อยละ 66.30 และมี
ระดับ/วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 300 คน คิดเป็นร้อยละ 53.30

2. ประสิทธิภาพการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระภิกษุสามเณร แยกตามองค์ประกอบและในภาพรวมทั้ง 8 ด้านของประสิทธิภาพการสอน

2.1 ประสิทธิภาพการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระภิกษุสามเณร แยกตามองค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอน จากการแสดงความคิดเห็นของครู ปรากฏดังตาราง 7-14

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลประสิทธิภาพการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระภิกษุสามเณร ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับนักเรียน จากการแสดงความคิดเห็นของครู

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับนักเรียน			
1.1 เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้	4.39	0.63	มาก
1.2 ให้คำแนะนำ คำปรึกษาที่ดีกับนักเรียนด้วยความจริงใจ	4.54	0.66	มากที่สุด
1.3 มีการแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นซึ่งกันและกันระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียน	4.29	0.71	มาก
1.4 สนทนา พูดคุย ซักถาม ก่อนการจัดการเรียนการสอน	4.39	0.65	มาก
1.5 พุดจาสุภาพ ไพเราะ อ่อนหวาน อ่อนโยน นุ่มนวล มีน้ำเสียงน่าฟัง	4.59	0.54	มากที่สุด
1.6 มีการชมเชย สนับสนุน และให้กำลังใจนักเรียน	4.57	0.61	มากที่สุด
1.7 มีการการแสดงออก ด้วยสีหน้ายิ้มแย้ม แจ่มใส ในขณะที่สอน	4.58	0.55	มากที่สุด
1.8 ยอมรับและรับฟังการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผล	4.43	0.60	มาก
1.9 การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ผลัดเปลี่ยนกันพูดให้เหตุผลเพื่อเรียนรู้ซึ่งกันและกัน	4.35	0.69	มาก
1.10 สามารถควบคุมอารมณ์ให้มั่นคง เสมอต้นเสมอปลาย เมื่อนักเรียนมีปัญหา	4.52	0.58	มากที่สุด
รวม	4.46	0.62	มาก

จากตาราง 7 ครูแสดงความคิดเห็นด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.62) และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ พุดจาสุภาพ ไพเราะ อ่อนหวาน อ่อนโยน นุ่มนวล มีน้ำเสียงนำฟัง ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.54) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีการแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นซึ่งกันและกันระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียน ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.71)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลประสิทธิภาพการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระภิกษุสามเณร ด้านการจัดและเลือกกิจกรรมการสอนให้เหมาะสม จากการศึกษาความคิดเห็นของครู

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
2. ด้านการจัดและเลือกกิจกรรมการสอน			
2.1 ใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา และน่าสนใจ โดยการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อ	4.16	0.86	มาก
2.2 มีตำรา/เอกสารประกอบการสอนมีความเหมาะสมกับรายวิชา	4.25	0.72	มาก
2.3 มีการแนะนำหนังสือหรือแหล่งข้อมูลค้นคว้าเพิ่มเติม	4.13	0.75	มาก
2.4 ความสอดคล้องของกิจกรรมการเรียนกับวัตถุประสงค์ในแต่ละครั้ง	4.23	0.68	มาก
2.5 มีการสรุปเนื้อหาเพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจง่ายขึ้น	4.27	0.72	มาก
2.6 การนำสื่อและนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการสอนอย่างหลากหลาย	4.18	0.84	มาก
2.7 ชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนการสอน ในแต่ละบท	4.13	0.79	มาก
2.8 สอนเนื้อหาได้ชัดเจน และเข้าใจง่าย	4.26	0.70	มาก
2.9 ส่งเสริมให้นักเรียนใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.24	0.72	มาก
2.10 มีการบูรณาการเนื้อหาและวิธีการสอนที่น่าสนใจ	4.13	0.78	มาก
รวม	4.19	0.75	มาก

จากตาราง 8 ครูแสดงความคิดเห็นด้านการจัดและเลือกกิจกรรมการสอนให้เหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.19$, S.D. = 0.75) และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการสรุปเนื้อหาเพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจง่ายขึ้น ($\bar{x} = 4.27$, S.D. = 0.72) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดมี 3 ประเด็นคือ มีการแนะนำหนังสือหรือแหล่งข้อมูลค้นคว้าเพิ่มเติม ($\bar{x} = 4.13$, S.D. = 0.75) ซึ่งแจ้งวัตถุประสงค์การเรียนการสอนในแต่ละบท ($\bar{x} = 4.13$, S.D. = 0.79) และมีการบูรณาการเนื้อหาและวิธีการสอนที่น่าสนใจ ($\bar{x} = 4.13$, S.D. = 0.78)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลประสิทธิภาพการสอนวิชา พระพุทธศาสนาของพระภิกษุสามเณร ด้านการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ จากการแสดงความคิดเห็นของครู

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
3. ด้านการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้			
3.1 ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโดยการค้นพบด้วยตนเองและเข้าใจผู้อื่นด้วย	4.13	0.80	มาก
3.2 จัดกิจกรรมเหมาะสม สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน	4.14	0.67	มาก
3.3 จัดกิจกรรมเหมาะสม สอดคล้องกับวัยของผู้เรียน	4.13	0.66	มาก
3.4 จัดกิจกรรมเหมาะสม สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน	4.16	0.73	มาก
3.5 ส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนได้เหมาะสมทั้งด้านร่างกายและจิตใจ	4.19	0.71	มาก
3.6 มีความสามารถให้คำปรึกษาและคำแนะนำ ในการแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม	4.26	0.76	มาก
3.7 ความสามารถในการเชื่อมโยงจากความรู้เดิมไปสู่องค์ความรู้ใหม่	4.11	0.77	มาก
3.8 ความสามารถในการใช้สื่อ อุปกรณ์ เพื่อให้เกิดความสนใจ	4.22	0.71	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
3.9 ให้รางวัลผู้เรียน สำหรับผู้เรียนที่ตั้งใจเรียน เช่นการยิ้ม แย้มแจ่มใส ทักทาย ชมเชย	4.55	0.63	มากที่สุด
3.10 ชี้ให้นักเรียนเห็นประโยชน์และความเชื่อมโยงของวิชา นี้กับวิชาอื่นๆ	4.33	0.75	มาก
รวม	4.22	0.71	มาก

จากตาราง 9 ครูแสดงความคิดเห็นด้านการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับ
มาก ($\bar{x} = 4.22$, S.D. = 0.71) และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ย
สูงสุดคือ ให้รางวัลผู้เรียน สำหรับผู้เรียนที่ตั้งใจเรียน เช่นการยิ้มแย้มแจ่มใส ทักทาย ชมเชย
($\bar{x} = 4.55$, S.D. = 0.63) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ความสามารถในการเชื่อมโยงจาก
ความรู้เดิมไปสู่องค์ความรู้ใหม่ ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = 0.77)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลประสิทธิภาพการสอนวิชา
พระพุทธศาสนาของพระภิกษุสามเณร ด้านกลวิธีการสอนและอุปายในการสอน
จากการแสดงความคิดเห็นของครู

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
4. ด้านกลวิธีการสอนและอุปายในการสอน			
4.1 ผู้สอนชี้แจงวัตถุประสงค์เมื่อเริ่มสอนแต่ละครั้งชัดเจน	4.26	0.72	มาก
4.2 ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์	4.16	0.79	มาก
4.3 การเล่านิทานประกอบ	4.35	0.68	มาก
4.4 การยกตัวอย่างประกอบคำอธิบาย	4.39	0.66	มาก
4.5 การเปรียบเทียบจากรูปธรรมเป็นนามธรรม	4.27	0.65	มาก
4.6 การเล่นภาษา เล่นคำ	4.09	0.75	มาก
4.7 การทนายปัญหา	3.24	0.69	ปานกลาง
4.8 การรู้จักใช้จังหวะและโอกาสในการสอน	4.21	0.76	มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
4.9 กลวิธีแก้ปัญหาเฉพาะหน้า โดยการใช้ตัวอย่าง การแก้ปัญหา	4.18	0.74	มาก
4.10 การสาธิต การทำเป็นตัวอย่าง	4.24	0.75	มาก
รวม	4.23	0.71	มาก

จากตาราง 10 ครูแสดงความคิดเห็นด้านกลวิธีการสอนและอธิบายในการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.23$, S.D. = 0.71) และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การยกตัวอย่างประกอบคำอธิบาย ($\bar{x} = 4.39$, S.D. = 0.66) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การทบทวนปัญหา ($\bar{x} = 3.24$, S.D. = 0.69)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลประสิทธิภาพการสอนวิชา
พระพุทธศาสนาของพระภิกษุสามเณร ด้านการปกครองชั้นเรียน
จากการแสดงความคิดเห็นของครู

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
5. ด้านการปกครองชั้นเรียน			
5.1 ความสามารถในการวางแผนเพื่อสร้างกฎระเบียบในชั้นเรียน	4.15	0.86	มาก
5.2 มีความกระฉับ และความชัดเจนในการสั่งงาน	4.15	0.76	มาก
5.3 ความยุติธรรม เทียบธรรม ในการปกครองชั้นเรียน	4.33	0.75	มาก
5.4 การรู้ข่าวคราว ความเคลื่อนไหวของนักเรียน	4.12	0.77	มาก
5.5 ความพร้อมในการช่วยเหลือนักเรียน	4.29	0.70	มาก
5.6 การเป็นแบบอย่างที่ดีต่อนักเรียน	4.45	0.63	มาก
5.7 ความสามารถในการแนะนำนักเรียน	4.26	0.72	มาก
5.8 ความสามารถในการควบคุมชั้นเรียน	4.13	0.82	มาก

ตาราง 11 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
5.9 การฝึกนักเรียนให้รู้จักปฏิบัติตนตามสิทธิหน้าที่ รู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่น	4.26	0.76	มาก
5.10 ให้ความสนใจ ความเอาใจใส่ต่อนักเรียน พร้อมทั้งสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการเรียน	4.38	0.71	มาก
รวม	4.25	0.74	มาก

จากตาราง 11 ครูแสดงความคิดเห็นด้านการปกครองชั้นเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.25$, S.D. = 0.74) และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การเป็นแบบอย่างที่ดีต่อนักเรียน ($\bar{x} = 4.45$, S.D. = 0.63) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การรู้ข่าวคราว ความเคลื่อนไหวของนักเรียน ($\bar{x} = 4.12$, S.D. = 0.77)

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลประสิทธิภาพการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระภิกษุสามเณร ด้านบรรยากาศในชั้นเรียน จากการแสดงความคิดเห็นของครู

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
6. ด้านบรรยากาศในชั้นเรียน			
6.1 ความสามารถในการสร้างบรรยากาศที่มีความอบอุ่น ทำให้นักเรียนเกิดความอบอุ่น สบายใจ รักครู รักโรงเรียน	4.39	0.66	มาก
6.2 การจัดมุมหนังสือเพื่อเสริมการเรียนรู้	3.95	0.77	มาก
6.3 การจัดห้องเรียนได้เหมาะสมและเอื้อกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.07	0.79	มาก
6.4 ความเป็นระเบียบในการจัดเก็บอุปกรณ์	4.10	0.79	มาก
6.5 การสร้างความศรัทธาของผู้เรียนที่มีต่อครูผู้สอน	4.28	0.66	มาก
6.6 ความเอื้ออาทร เอื้อเพื่อแผ่ของครูผู้สอนที่มีต่อนักเรียน	4.39	0.62	มาก

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
6.7 การร่วมกันทำงานเป็นกลุ่ม	4.22	0.51	มาก
6.8 การนำ เกม เพลง หรือเทคนิค ประกอบการเรียน	4.16	0.83	มาก
6.9 ความสามารถในการนำนักเรียนศึกษานอกสถานที่	4.06	0.83	มาก
6.10 ความสามารถในการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้	4.13	0.79	มาก
รวม	4.17	0.80	มาก

จากตาราง 12 ครูแสดงความคิดเห็นด้านบรรยากาศในชั้นเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.17$, S.D. = 0.80) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมี 2 ประเด็นคือ ความสามารถในการสร้างบรรยากาศที่มีความอบอุ่นทำให้นักเรียนเกิดความอบอุ่น สบายใจ รักครู รักโรงเรียน ($\bar{x} = 4.39$, S.D. = 0.66) และความเอื้ออาทรเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ของครูผู้สอนที่มีต่อนักเรียน ($\bar{x} = 4.39$, S.D. = 0.62) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การจัดมุมหนังสือเพื่อเสริมการเรียนรู้ ($\bar{x} = 3.95$, S.D. = 0.77)

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลประสิทธิภาพการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระภิกษุสามเณร ด้านการประเมินผลการศึกษาจากการแสดงความคิดเห็นของครู

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
7. ด้านการประเมินผล			
7.1 ชี้แจงเกณฑ์และวิธีการประเมินผลก่อนการเรียน	4.17	0.74	มาก
7.2 เกณฑ์การประเมินผลชัดเจนเป็นไปได้มีความยุติธรรม	4.22	0.92	มาก
7.3 ตรวจงานที่มอบหมายให้ และแจ้งผลให้ทราบอย่างสม่ำเสมอ	4.19	0.87	มาก
7.4 ประเมินผลความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.13	0.82	มาก

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
7.5 การวัดผลตามสภาพที่แท้จริง โดยวัดจากแฟ้มสะสมผลงาน	4.05	0.71	มาก
7.6 มีการพัฒนา ปรับปรุง เครื่องมือ ที่ใช้ในการวัดผลประเมินผล	4.12	0.68	มาก
7.7 นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมหรืองานต่างๆ ร่วมกัน	4.16	0.79	มาก
7.8 วัดผลและประเมินผลตรงตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	4.20	0.80	มาก
7.9 วัดผลและประเมินผลตรงตามสาระการเรียนรู้	4.21	0.91	มาก
7.10 เทคนิค วิธีการวัดผลประเมินผล อย่างหลากหลาย	4.12	0.82	มาก
รวม	4.15	0.77	มาก

จากตาราง 13 ครูแสดงความคิดเห็นด้านการประเมินผลการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = 0.77) และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เกณฑ์การประเมินผลชัดเจนเป็นไปได้อ มีความยุติธรรม ($\bar{x} = 4.22$, S.D. = 0.92) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การวัดผลตามสภาพที่แท้จริง โดยวัดจากแฟ้มสะสมผลงาน ($\bar{x} = 4.05$, S.D. = 0.71)

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลประสิทธิภาพการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระภิกษุสามเณร ด้านบุคลิกภาพของผู้สอน จากการแสดงความคิดเห็นของครู

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
8. ด้านบุคลิกภาพของผู้สอน			
8.1 การวางตัวอย่างเหมาะสมกับความเป็นครู	4.55	0.64	มากที่สุด
8.2 การใช้เสียง ภาษาและท่าทางในการสอนได้อย่างเหมาะสมและเข้าใจง่าย	4.46	0.63	มาก

ตาราง 14 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
8.3 ความมั่นคงและสามารถควบคุมอารมณ์ได้	4.47	0.65	มาก
8.4 การแต่งกายและท่าทางที่เหมาะสมกับอาชีพครู	4.54	0.59	มากที่สุด
8.5 ความสนใจต่อผู้เรียนและการยอมรับความคิดเห็นของผู้เรียน	4.48	0.71	มาก
8.6 มีความอดทนต่อพฤติกรรมของผู้เรียนซึ่งไม่รู้ไม่เข้าใจหรือติดตามเนื้อหาวิชาไม่ทัน	4.45	0.68	มาก
8.7 ความขยันหมั่นเพียร อุตสาหะ พากเพียร	4.49	0.62	มาก
8.8 ประพฤติดี เว้นจากอบายมุขทั้งปวง กระทำแต่สิ่งที่ดีที่สุจริต ทั้งกาย วาจา และใจ	4.64	0.58	มากที่สุด
8.9 ลักษณะความเป็นผู้นำ	4.49	0.65	มาก
8.10 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีน้ำใจและความอดทน	4.62	0.61	มากที่สุด
รวม	4.51	0.64	มากที่สุด

จากตาราง 14 ครูแสดงความคิดเห็นด้านการประเมินผลการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.51$, S.D. = 0.64) และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ประพฤติดี เว้นจากอบายมุขทั้งปวง กระทำแต่สิ่งที่ดี ที่สุจริต ทั้งกาย วาจา และใจ ($\bar{x} = 4.64$, S.D. = 0.58) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีความอดทนต่อพฤติกรรมของผู้เรียนซึ่งไม่รู้ไม่เข้าใจหรือติดตามเนื้อหาวิชาไม่ทัน ($\bar{x} = 4.45$, S.D. = 0.68)

2.2 ประสิทธิภาพการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระภิกษุสามเณร แยกตามองค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอน จากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน ปรากฏดังตาราง 15-22

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลประสิทธิภาพการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระภิกษุสามเณร ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับนักเรียน จากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับนักเรียน			
1.1 เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน	4.53	0.67	มากที่สุด
1.2 ให้คำแนะนำ คำปรึกษาที่ดีกับนักเรียนด้วยความจริงใจ	4.60	0.62	มากที่สุด
1.3 มีการแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นซึ่งกันและกัน			
ระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียน	4.37	0.77	มาก
1.4 สนทนา พูดคุย ซักถาม ก่อนการจัดการเรียนการสอน	4.49	0.72	มาก
1.5 พูดจาสุภาพ ไพเราะ อ่อนหวาน อ่อนโยน นุ่มนวล			
มีน้ำเสียงน่าฟัง	4.51	0.77	มากที่สุด
1.6 มีการชมเชย สนับสนุน และให้กำลังใจนักเรียน	4.53	0.65	มากที่สุด
1.7 มีการการแสดงออก ด้วยสีหน้ายิ้มแย้ม แจ่มใส ในขณะที่			
สอน	4.57	0.69	มากที่สุด
1.8 ยอมรับและรับฟังการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผล	4.40	0.73	มาก
1.9 การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ผลัดเปลี่ยนกันพูดให้			
เหตุผลเพื่อเรียนรู้ซึ่งกันและกัน	4.43	0.76	มาก
1.10 สามารถควบคุมอารมณ์ให้มั่นคง เสมอต้นเสมอปลาย			
เมื่อนักเรียนมีปัญหา	4.51	0.67	มากที่สุด
รวม	4.49	0.70	มาก

จากตาราง 15 นักเรียนแสดงความคิดเห็นด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.49$, S.D. = 0.70) และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ให้คำแนะนำ คำปรึกษาที่ดีกับนักเรียนด้วยความจริงใจ

($\bar{x} = 4.60$, S.D. = 0.62) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีการแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นซึ่งกันและกันระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียน ($\bar{x} = 4.37$, S.D. = 0.77)

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลประสิทธิภาพการสอนวิชา พระพุทธศาสนาของพระภิกษุสามเณร ด้านการจัดและเลือกกิจกรรมการสอน ให้เหมาะสม จากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
2. ด้านการจัดและเลือกกิจกรรมการสอน			
2.1 ใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา และน่าสนใจ โดย การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อ	4.38	0.70	มาก
2.2 มีตำรา/เอกสารประกอบการสอนมีความเหมาะสมกับ รายวิชา	4.28	0.73	มาก
2.3 มีการแนะนำหนังสือหรือแหล่งข้อมูลค้นคว้าเพิ่มเติม	4.26	0.73	มาก
2.4 ความสอดคล้องของกิจกรรมการเรียนกับวัตถุประสงค์ ในแต่ละครั้ง	4.31	0.76	มาก
2.5 มีการสรุปเนื้อหาเพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจง่ายขึ้น	4.40	0.73	มาก
2.6 การนำสื่อและนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการสอนอย่าง หลากหลาย	4.31	0.81	มาก
2.7 ชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนการสอน ในแต่ละบท	4.38	0.72	มาก
2.8 สอนเนื้อหาได้ชัดเจน และเข้าใจง่าย	4.42	0.70	มาก
2.9 ส่งเสริมให้นักเรียนใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.42	0.71	มาก
2.10 มีการบูรณาการเนื้อหาและวิธีการสอนที่น่าสนใจ	4.35	0.73	มาก
รวม	4.35	0.73	มาก

จากตาราง 16 นักเรียนแสดงความคิดเห็นด้านการจัดและเลือกกิจกรรมการสอนให้เหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.35$, S.D. = 0.73) และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมี 2 ประเด็นคือ สอนเนื้อหาได้ชัดเจน และเข้าใจง่าย ($\bar{x} = 4.42$, S.D. = 0.70) และส่งเสริมให้นักศึกษาใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเอง ($\bar{x} = 4.42$,

S.D. = 0.71) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีการแนะนำหนังสือหรือแหล่งข้อมูลค้นคว้าเพิ่มเติม ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.73)

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลประสิทธิภาพการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระภิกษุสามเณร ด้านการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้จากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
3. ด้านการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้			
3.1 ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโดยการค้นพบด้วยตนเองและเข้าใจผู้อื่นด้วย	4.40	0.71	มาก
3.2 จัดกิจกรรมเหมาะสม สอดคล้องกับความสามารถของนักเรียน	4.28	0.72	มาก
3.3 จัดกิจกรรมเหมาะสม สอดคล้องกับวัยของนักเรียน	4.37	0.72	มาก
3.4 จัดกิจกรรมเหมาะสม สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน	4.37	0.73	มาก
3.5 ส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนได้เหมาะสมทั้งด้านร่างกายและจิตใจ	4.38	0.70	มาก
3.6 มีความสามารถให้คำปรึกษาและคำแนะนำ ในการแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม	4.40	0.74	มาก
3.7 ความสามารถในการเชื่อมโยงจากความรู้เดิมไปสู่องค์ความรู้ใหม่	4.37	0.74	มาก
3.8 ความสามารถในการใช้สื่อ อุปกรณ์ เพื่อให้เกิดความสนใจ	4.37	0.78	มาก
3.9 ใ้รางวัลนักเรียน สำหรับนักเรียนที่ตั้งใจเรียน เช่นการมีม้ายิ้มแจ่มใส ทักทาย ชมเชย	4.62	0.70	มากที่สุด
3.10 ชี้ให้นักเรียนเห็นประโยชน์และความเชื่อมโยงของวิชานี้กับวิชาอื่นๆ	4.47	0.72	มาก
รวม	4.40	0.72	มาก

จากตาราง 17 นักเรียนแสดงความคิดเห็นด้านการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.40$, S.D. = 0.72) และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ให้รางวัลผู้เรียน สำหรับผู้เรียนที่ตั้งใจเรียน เช่นการยิ้มแย้มแจ่มใส ทักทาย ชมเชย ($\bar{x} = 4.62$, S.D. = 0.70) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ จัดกิจกรรมเหมาะสม สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน ($\bar{x} = 4.28$, S.D. = 0.72)

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลประสิทธิภาพการสอนวิชา พระพุทธศาสนาของพระภิกษุสามเณร ด้านกลวิธีการสอนและอุปายในการสอน จากการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
4. ด้านกลวิธีการสอนและอุปายในการสอน			
4.1 ผู้สอนชี้แจงวัตถุประสงค์เมื่อเริ่มสอนแต่ครั้งชัดเจน	4.42	0.72	มาก
4.2 ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์	4.36	0.67	มาก
4.3 การเล่านิทานประกอบ	4.18	0.84	มาก
4.4 การยกตัวอย่างประกอบคำอธิบาย	4.36	0.74	มาก
4.5 การเปรียบเทียบจากอุปธรรมเป็นนามธรรม	4.30	0.78	มาก
4.6 การเล่นเกม เล่นคำ	4.29	0.82	มาก
4.7 การทนายปัญหา	3.25	0.88	ปานกลาง
4.8 การรู้จักใช้จังหวะและโอกาสในการสอน	4.37	0.80	มาก
4.9 กลวิธีแก้ปัญหเฉพาะหน้า โดยการใช้ตัวอย่างการแก้ปัญหา	4.42	0.77	มาก
4.10 การสาริต การทำเป็นตัวอย่าง	4.36	0.88	มาก
รวม	4.33	0.79	มาก

จากตาราง 18 นักเรียนแสดงความคิดเห็นด้านกลวิธีการสอนและอุปายในการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.33$, S.D. = 0.79) และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมี 2 ประเด็นคือ ผู้สอนชี้แจงวัตถุประสงค์เมื่อเริ่มสอนแต่ครั้งชัดเจน ($\bar{x} = 4.42$, S.D. = 0.72) และกลวิธีแก้ปัญหเฉพาะหน้า โดยการใช้ตัวอย่างการแก้ปัญหา

($\bar{x} = 4.42$, S.D. = 0.77) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การทนายปัญหา ($\bar{x} = 3.25$, S.D. = 0.88)

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลประสิทธิภาพการสอนวิชา พระพุทธศาสนาของพระภิกษุสามเณร ด้านการปกครองชั้นเรียน จากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
5. ด้านการปกครองชั้นเรียน			
5.1 ความสามารถในการวางแผนเพื่อสร้างกฎระเบียบในชั้นเรียน	4.49	0.66	มาก
5.2 มีความกระฉับ และความชัดเจนในการสั่งงาน	4.29	0.71	มาก
5.3 ความยุติธรรม เทียบธรรม ในการปกครองชั้นเรียน	4.40	0.76	มาก
5.4 การรู้ข่าวคราว ความเคลื่อนไหวของนักเรียน	4.27	0.74	มาก
5.5 ความพร้อมในการช่วยเหลือนักเรียน	4.39	0.77	มาก
5.6 การเป็นแบบอย่างที่ดีต่อนักเรียน	4.48	0.68	มาก
5.7 ความสามารถในการแนะนำนักเรียน	4.39	0.75	มาก
5.8 ความสามารถในการควบคุมชั้นเรียน	4.37	0.72	มาก
5.9 การฝึกนักเรียนให้รู้จักปฏิบัติตนตามสิทธิหน้าที่ รู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่น	4.46	0.71	มาก
5.10 ให้ความสนใจ ความเอาใจใส่ต่อนักเรียน พร้อมทั้งสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการเรียน	4.48	0.76	มาก
รวม	4.40	0.72	มาก

จากตาราง 19 นักเรียนแสดงความคิดเห็นด้านการปกครองชั้นเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.40$, S.D. = 0.72) และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความสามารถในการวางแผนเพื่อสร้างกฎระเบียบในชั้นเรียน ($\bar{x} = 4.49$, S.D. = 0.66) รองลงมาคือ การเป็นแบบอย่างที่ดีต่อนักเรียน ($\bar{x} = 4.48$, S.D. = 0.68) และให้ความสนใจ ความเอาใจใส่ต่อนักเรียน พร้อมทั้งสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการเรียน ($\bar{x} = 4.48$,

S.D. = 0.76) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การรู้ข่าวคราว ความเคลื่อนไหวของนักเรียน ($\bar{x} = 4.27$, S.D. = 0.74)

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลประสิทธิภาพการสอนวิชา พระพุทธศาสนาของพระภิกษุสามเณร ด้านบรรยากาศในชั้นเรียน จากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
6. ด้านบรรยากาศในชั้นเรียน			
6.1 ความสามารถในการสร้างบรรยากาศที่มีความอบอุ่น ทำให้นักเรียนเกิดความอบอุ่น สบายใจ รักครู รักโรงเรียน	4.50	0.71	มาก
6.2 การจัดมุมหนังสือเพื่อเสริมการเรียนรู้	4.14	0.84	มาก
6.3 การจัดห้องเรียนได้เหมาะสมและเอื้อกับการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน	4.21	0.80	มาก
6.4 ความเป็นระเบียบในการจัดเก็บอุปกรณ์	4.21	0.79	มาก
6.5 การสร้างความศรัทธาของผู้เรียนที่มีต่อครูผู้สอน	4.39	0.74	มาก
6.6 ความเอื้ออาทร เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ของครูผู้สอนที่มีต่อ นักเรียน	4.41	0.78	มาก
6.7 การร่วมกันทำงานเป็นกลุ่ม	4.29	0.72	มาก
6.8 กว้านำ เกม เพลง หรือเทคนิค ประกอบการเรียน	4.18	0.91	มาก
6.9 ความสามารถในการนำนักเรียนศึกษานอกสถานที่	4.23	0.96	มาก
6.10 ความสามารถในการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยน เรียนรู้	4.32	0.89	มาก
รวม	4.28	0.81	มาก

จากตาราง 20 นักเรียนแสดงความคิดเห็นด้านบรรยากาศในชั้นเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.28$, S.D. = 0.81) และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความสามารถในการสร้างบรรยากาศที่มีความอบอุ่นทำให้นักเรียนเกิดความอบอุ่น สบายใจ รักครู รักโรงเรียน ($\bar{x} = 4.50$, S.D. = 0.71) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การจัดมุมหนังสือเพื่อเสริมการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.14$, S.D. = 0.84)

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลประสิทธิภาพการสอนวิชา
พระพุทธศาสนาของพระภิกษุสามเณร ด้านการประเมินผลการศึกษา
จากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
7. ด้านการประเมินผล			
7.1 ชี้แจงเกณฑ์และวิธีการประเมินผลก่อนการเรียน	4.32	0.80	มาก
7.2 เกณฑ์การประเมินผลชัดเจนเป็นไปได้อย่างมีความยุติธรรม	4.30	0.76	มาก
7.3 ตรวจงานที่มอบหมายให้ และแจ้งผลให้ทราบอย่าง สม่ำเสมอ	4.36	0.79	มาก
7.4 ประเมินผลความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็น รายบุคคล	4.29	0.82	มาก
7.5 การวัดผลตามสภาพที่แท้จริง โดยวัดจากแฟ้มสะสม ผลงาน	4.31	0.88	มาก
7.6 มีการพัฒนา ปรับปรุง เครื่องมือ ที่ใช้ในการวัดผล ประเมินผล	4.32	0.85	มาก
7.7 นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรม หรืองานต่างๆ ร่วมกัน	4.36	0.83	มาก
7.8 วัดผลและประเมินผลตรงตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	4.38	0.78	มาก
7.9 วัดผลและประเมินผลตรงตามสาระการเรียนรู้	4.44	0.75	มาก
7.10 เทคนิค วิธีการวัดผลประเมินผล อย่างหลากหลาย	4.38	0.82	มาก
รวม	4.34	0.80	มาก

จากตาราง 21 นักเรียนแสดงความคิดเห็นด้านการประเมินผลการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.34$, S.D. = 0.80) และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมี 2 ประเด็นคือ วัดผลและประเมินผลตรงตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 0.78) และเทคนิค วิธีการวัดผลประเมินผล อย่างหลากหลาย ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 0.82) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ประเมินผลความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{x} = 4.29$, S.D. = 0.82)

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลประสิทธิภาพการสอนวิชา
พระพุทธศาสนาของพระภิกษุสามเณร ด้านบุคลิกภาพของผู้สอน
จากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
8. ด้านบุคลิกภาพของผู้สอน			
8.1 การวางตัวอย่างเหมาะสมกับความเป็นครู	4.55	0.64	มากที่สุด
8.2 การใช้เสียง ภาษาและท่าทางในการสอนได้อย่าง เหมาะสมและเข้าใจง่าย	4.49	0.63	มาก
8.3 ความมั่นคงและสามารถควบคุมอารมณ์ได้	4.49	0.65	มาก
8.4 การแต่งกายและท่าทางที่เหมาะสมกับอาชีพครู	4.53	0.59	มากที่สุด
8.5 ความสนใจต่อผู้เรียนและการยอมรับความคิดเห็นของ ผู้เรียน	4.64	0.71	มากที่สุด
8.6 มีความอดทนต่อพฤติกรรมของผู้เรียนซึ่งไม่รู้ไม่เข้าใจ หรือติดตามเนื้อหาวิชาไม่ทัน	4.53	0.68	มากที่สุด
8.7 ความขยันหมั่นเพียร อุตสาหะ พากเพียร	4.58	0.62	มากที่สุด
8.8 ประพฤติดี เว้นจากอบายมุขทั้งปวง กระทำแต่สิ่งที่ดี ที่สุจริต ทั้งกาย วาจา และใจ	4.62	0.58	มากที่สุด
8.9 ลักษณะความเป็นผู้นำ	4.56	0.65	มากที่สุด
8.10 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีน้ำใจและความอดทน	4.67	0.61	มากที่สุด
รวม	4.56	0.64	มากที่สุด

จากตาราง 22 นักเรียนแสดงความคิดเห็นด้านการประเมินผลการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.64) และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีน้ำใจและความอดทน ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.61) และความสนใจต่อผู้เรียนและการยอมรับความคิดเห็นของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.71) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดมี 2 ประเด็นคือ การใช้เสียง ภาษาและท่าทางในการสอนได้อย่างเหมาะสมและเข้าใจง่าย ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.63) และความมั่นคงและสามารถควบคุมอารมณ์ได้ ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.65)

2.3 ประสิทธิภาพการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระภิกษุสามเณร ในภาพรวมทั้ง 8 ด้าน จากการแสดงความคิดเห็นของครู ปรากฏดังตาราง 23

ตาราง 23 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลประสิทธิภาพการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระภิกษุสามเณร แยกตามองค์ประกอบและในภาพรวมทั้ง 8 ด้านของประสิทธิภาพการสอน จากการแสดงความคิดเห็นของครู

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับนักเรียน	4.46	0.62	มาก
2. ด้านการจัดและเลือกกิจกรรมการสอน	4.19	0.75	มาก
3. ด้านการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้	4.22	0.71	มาก
4. ด้านกลวิธีการสอนและอุบายในการสอน	4.23	0.71	มาก
5. ด้านการปกครองชั้นเรียน	4.25	0.74	มาก
6. ด้านบรรยากาศในชั้นเรียน	4.17	0.80	มาก
7. ด้านการประเมินผล	4.15	0.77	มาก
8. ด้านบุคลิกภาพของผู้สอน	4.51	0.64	มากที่สุด
รวม	4.27	0.67	มาก

จากตาราง 23 ครูแสดงความคิดเห็นว่าในภาพรวมทั้ง 8 ด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.67) และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่าประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านบุคลิกภาพของผู้สอน ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.64) รองลงมาคือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับนักเรียน ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.62) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.77)

2.4 ประสิทธิภาพการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระภิกษุสามเณร ในภาพรวมทั้ง 8 ด้าน จากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน ปรากฏดังตาราง 24

ตาราง 24 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลประสิทธิภาพการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระภิกษุสามเณร แยกตามองค์ประกอบและในภาพรวมทั้ง 8 ด้านของประสิทธิภาพการสอน จากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับนักเรียน	4.49	0.70	มาก
2. ด้านการจัดและเลือกกิจกรรมการสอน	4.35	0.73	มาก
3. ด้านการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้	4.40	0.72	มาก
4. ด้านกลวิธีการสอนและอุปายในการสอน	4.33	0.79	มาก
5. ด้านการปกครองชั้นเรียน	4.40	0.72	มาก
6. ด้านบรรยากาศในชั้นเรียน	4.28	0.81	มาก
7. ด้านการประเมินผล	4.34	0.80	มาก
8. ด้านบุคลิกภาพของผู้สอน	4.56	0.70	มากที่สุด
รวม	4.39	0.74	มาก

จากตาราง 24 นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่าในภาพรวมทั้ง 8 ด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.39$, S.D. = 0.74) และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่าประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านบุคลิกภาพของผู้สอน ($\bar{x} = 4.56$, S.D. = 0.70) รองลงมาคือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับนักเรียน ($\bar{x} = 4.49$, S.D. = 0.70) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านบรรยากาศในชั้นเรียน ($\bar{x} = 4.28$, S.D. = 0.81)

3. ปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระภิกษุสามเณร ในสังกัดวัดพระพุทธบาท ราชวรมหาวิหาร อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี

ปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนวิชา พระพุทธศาสนาของพระภิกษุสามเณร จากการแสดงความคิดเห็นของครู และนักเรียนผลปรากฏดังนี้

3.1 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับนักเรียน

1) ปัญหาได้แก่

(1) เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนน้อยเกินไป เช่น มีการแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นซึ่งกันและกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน

(2) เวลาในการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาแต่ละครั้งน้อยเกินไป ไม่เพียงพอในการอบรมสั่งสอน เช่น นักเรียนบางคนอยู่ ป.5 ยังไม่สามารถสวดบทบูชาพระรัตนตรัยได้

2) ข้อเสนอแนะได้แก่

(1) ควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ระหว่างผู้สอนและเรียน และระหว่างเรียนกับผู้เรียน

(2) ควรเพิ่มระยะเวลาในการสอนแต่ละครั้งให้มากกว่านี้ เช่น อาทิตย์ละ 2 ชั่วโมง เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์และซึมซับสิ่งที่ดึงมาจากผู้สอนสู่ผู้เรียน

3.2 ด้านการจัดและเลือกกิจกรรมการสอน

1) ปัญหาได้แก่

(1) ผู้สอนยังขาดความสามารถในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ไม่มีการเตรียมแผนการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้า

(2) ขาดการแนะนำแหล่งข้อมูลค้นคว้าเพิ่มเติมนอกเหนือจากในหนังสือเรียนที่มีอยู่

2) ข้อเสนอแนะได้แก่

(1) ควรจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และดำเนินการตามแผนโดยชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนการสอน และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาในแต่ละครั้ง

(2) ควรแนะนำแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม อาจให้ผู้เรียนค้นคว้าจากห้องสมุด หนังสือพิมพ์ หรืออินเทอร์เน็ตเพิ่มเติม

3.3 ด้านการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้

1) ปัญหาได้แก่

(1) ผู้สอนเน้นการสอนแบบบรรยายเพียงอย่างเดียว ขาดการจัดกิจกรรมที่จูงใจผู้เรียน

(2) ผู้สอนขาดประสบการณ์ในการสอน

2) ข้อเสนอแนะได้แก่

(1) เนื้อหาและกิจกรรมที่นำมาสอนควรสอดคล้องเหมาะสมกับวัย ความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน

(2) ผู้สอนควรมีการเชื่อมโยงจากความรู้เดิมไปสู่องค์ความรู้ใหม่ โดยใช้สื่อ อุปกรณ์ที่ทันสมัยเพื่อให้เกิดความน่าสนใจ

3.4 ด้านกลวิธีการสอนและอธิบายในการสอน

1) ปัญหาได้แก่

(1) ส่วนมากบรรยายตามเนื้อหาในหนังสือเรียน สื่อการสอนไม่ทันสมัย ไม่น่าสนใจ ใช้เพียงหนังสือ ซีดีพู่ทศประวัติ การยกตัวอย่างประกอบคำอธิบาย

2) ข้อเสนอแนะได้แก่

(1) ควรนำเทคนิคการสอนที่น่าสนใจ โดยเฉพาะการนำเอานิทานหรือสถานการณ์ปัจจุบันมาสอดแทรกหรือยกตัวอย่างให้ดู เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียนในขณะทำการเรียนการสอน

3.5 ด้านการปกครองชั้นเรียน

1) ปัญหาได้แก่

(1) ในขณะที่ทำการสอน พระภิกษุบางรูปขาดความสามารถในการควบคุมชั้นเรียน ทำให้การเรียนการสอนไม่ได้ประสิทธิภาพเท่าที่ควร เช่น ปล่อยให้นักเรียนมีอิสระมากเกินไปในขณะที่เรียน นักเรียนขาดมารยาทในการพูด นึกอยากพูดสวนพระอาจารย์ก็พูดสวนขึ้นมาขาดระเบียบวินัยจนเกินไป สาเหตุอาจมาจากพระอาจารย์ใจดีเกินไป

2) ข้อเสนอแนะได้แก่

(1) ควรเน้นการสร้างระเบียบวินัยของนักเรียนในห้องเรียนให้มากกว่านี้

(2) ควรลงโทษเด็กบ้างในบางครั้งเมื่อประพฤติตนไม่เหมาะสมระหว่างอยู่ในชั้นเรียน เช่น การพูดคุยขณะทำการสอน เพื่อให้ชั้นเรียนอยู่ในความสงบเรียบร้อย

3.6 ด้านบรรยากาศในชั้นเรียน

1) ปัญหาได้แก่

(1) การจัดมุมหนังสือธรรมะในชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนามีน้อยเกินไป

(2) เปลี่ยนสถานที่ในการเรียนการขำเป็นครั้งคราว

2) ข้อเสนอแนะได้แก่

(1) ผู้สอนควรสนับสนุนสื่อการเรียนการสอนด้วยหนังสือธรรมะ หรือหนังสือเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาเพิ่มเติม

(2) ผู้สอนควรมีการเรียนการสอนในสถานที่ภายในบริเวณโรงเรียน เช่น ใต้ร่มไม้ภายในบริเวณโรงเรียน ในโรงอาหาร หรือใช้สถานที่จริง เช่น วัดที่อยู่ใกล้โรงเรียน

3.7 ด้านการประเมินผล

1) ปัญหาได้แก่

(1) การติดตามหรือวัดผลในการเรียนการสอนในแต่ละครั้งน้อยเกินไป

(2) ขาดการประเมินตามสภาพจริง โดยเฉพาะการวัดจากแฟ้มสะสมผลงานไม่มีการจัดทำให้เป็นรูปธรรม

2) ข้อเสนอแนะได้แก่

(1) ควรมีการติดตามและวัดผลในการเรียนการสอนแต่ละครั้งให้บ่อยขึ้น

(2) ควรเพิ่มการวัดผลตามสภาพจริง โดยการประเมินผลจากแฟ้มสะสมผลงานของการเรียนการสอนในแต่ละครั้ง

3.8 ด้านบุคลิกภาพของผู้สอน

1) ปัญหาได้แก่

(1) ผู้สอนบางครั้งมาสายหรือมาไม่สม่ำเสมอ

(2) ผู้สอนวางตัวไม่เหมาะสมเท่าที่ควร โดยเฉพาะผู้สอนที่มีวัยใกล้เคียงกับผู้เรียน

(3) ใช้เสียงเบาเกินไปในการเรียนการสอน ทำให้ต้องใช้เสียงแข่งกับผู้เรียนจึงไม่สามารถควบคุมผู้เรียนได้เท่าที่ควร

2) ข้อเสนอแนะได้แก่

- (1) ควรวางตัวให้เหมาะสมกับความเป็นครู สำหรับกิจกรรมรายท การวางตัวให้เหมาะสมกับอาชีพ
- (2) ควรแสดงออกถึงความขยันหมั่นเพียร อดสาหะ พากเพียร เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน
- (3) ควรใช้น้ำเสียงที่หนักแน่น เสียงดังฟังชัด ตลอดจนการใช้ภาษาและท่าทางในการสอนที่เหมาะสม เข้าใจง่าย สอดคล้องกับเนื้อหาที่สอนในแต่ละครั้ง

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบประสิทธิภาพการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของของพระภิกษุสามเณร ในสังกัดวัดพระพุทธบาท ราชวรมหาวิหาร อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี จำแนกตามความคิดเห็นของครู และนักเรียน

1. เปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิภาพการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ของพระภิกษุสามเณร จำแนกตามความคิดเห็นของครูและนักเรียน แยกตามองค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอน ปรากฏดังตาราง 25

ตาราง 25 เปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิภาพการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ของพระภิกษุสามเณรจำแนกตามความคิดเห็นของครูและนักเรียน แยกตามองค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอน

ประสิทธิภาพการสอน	จำนวน	\bar{x}	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
1. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับนักเรียน				2.231	.026
ครู	190	4.46	0.62		
นักเรียน	373	4.49	0.70		
2. ด้านการจัดและเลือกกิจกรรมการสอนให้เหมาะสม				2.066	.039
ครู	190	4.19	0.75		
นักเรียน	373	4.35	0.73		
3. ด้านการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้				2.134	.033
ครู	190	4.22	0.71		
นักเรียน	373	4.40	0.72		

ตาราง 25 (ต่อ)

ประสิทธิภาพการสอน	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
4. ด้านกลวิธีการสอนและอุบายในการสอน				2.442	.015
ครู	190	4.23	0.71		
นักเรียน	373	4.33	0.79		
5. ด้านการปกครองชั้นเรียน				2.040	.042
ครู	190	4.25	0.74		
นักเรียน	373	4.40	0.72		
6. ด้านบรรยากาศในชั้นเรียน				1.750	.081
ครู	190	4.17	0.80		
นักเรียน	373	4.28	0.81		
7. ด้านการประเมินผลการศึกษา				3.378	.001
ครู	190	4.15	0.77		
นักเรียน	373	4.34	0.80		
8. ด้านบุคลิกภาพของผู้สอน				2.568	.011
ครู	190	4.51	0.64		
นักเรียน	373	4.56	0.70		

จากตาราง 25 พบว่า ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระภิกษุสามเณรผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียนแยกตามองค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 7 ด้าน ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับนักเรียน ด้านการจัดและเลือกกิจกรรมการสอนให้เหมาะสม ด้านกลวิธีการสอนและอุบายในการสอน ด้านการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ ด้านการปกครองชั้นเรียน ด้านการประเมินผลการศึกษา และด้านบุคลิกภาพของผู้สอน ยกเว้นด้านบรรยากาศในชั้นเรียนที่ไม่แตกต่างกัน

2. เปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิภาพการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ของพระภิกษุสามเณร จำแนกตามความคิดเห็นของครูและนักเรียน ในภาพรวมทั้ง 8 ด้าน ปรากฏดังตาราง 26

ตาราง 26 เปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิภาพการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ของพระภิกษุสามเณร จำแนกตามความคิดเห็นของครูและนักเรียน ในภาพรวมทั้ง 8 ด้าน

ประสิทธิภาพการสอน	n	\bar{x}	t	Sig. (2 tailed)
ครู	190	4.27	2.369	.036
นักเรียน	373	4.39	2.529	

จากตาราง 26 แสดงว่า ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระภิกษุสามเณรผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียนในภาพรวมทั้ง 8 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05